

Maturitní témata z pedagogiky a vývojové psychologie pro PMPD3 ve šk. roce 2023/2024

Vyučující: Mgr. Simona Jakubíková, Mgr. Silvie Večeřová

- 1. Předmět pedagogiky, struktura pedagogiky a vztah pdg. k jiným vědám, vývojová psychologie:**
termín pedagogika, systém pdg. disciplín, základní pedagogické pojmy, vztah pedagogiky k dalším vědám.
 - *předmět vývojové psychologie, činitelé ovlivňující vývoj, základní psychické potřeby dítěte, metody vývojové psychologie*
- 2. Základní orientace předškolní výchovy, výchovné modely, vývojové teorie:**
pojem dítě dle Úmluvy o právech dítěte, cíle výchovy – výchovné, výukové, druhy výchovných modelů - sociocentrické, pedocentrické, osobnostní zaměření výchovy.
 - *S. Freud, J. Piaget, E. Erikson.*
- 3. Profesionální kompetence učitelky MŠ, prenatální období a perinatální období:**
nejčastější problémy v MŠ, základní roviny sociálních vztahů v MŠ, přehled hlavních skupin profesních dovedností, sociálně-psychologické profesní dovednosti učitelky MŠ, možnosti rozvíjení profesních kompetencí.
 - *fáze prenatálního období, teratogenní vlivy, fetální alkoholový syndrom, perinatální období, psychoprofylaktická prevence, bonding*
- 4. Organizační formy výuky a vyučovací metody, alternativní školství, novorozenecké období:**
formy, metody vyučování, reformní pedagogika, znaky alternativního školství, typy alternativních školních systémů, jejich charakteristika.
 - *obecná charakteristika, Apgar skóre, reflexy, kognitivní, emoční a sociální vývoj.*
- 5. Faktory rozvoje lidského jedince, kojenecké období:**
pojem dědičnost, výchova, prostředí, záměr pedagoga v oblasti interpersonální, sociálně – kulturní, environmentální.
 - *obecná charakteristika, vývoj hrubé a jemné motoriky, kognitivní, emoční a sociální vývoj.*
- 6. Duševní hygiena učitelky mateřské školy, období batolete:**
pojem duševní hygiena, sociální opora, sebereflexe, hospitace, syndrom vyhoření.
 - *obecná charakteristika, somatický vývoj, vývoj řeči, rozvoj obratnosti mluvidel*
- 7. Rámcový vzdělávací program PV, kognitivní a sociální vývoj batolete:**
kurikulum, pojem RVP PV, cíle, úkoly, specifika, metody a formy práce, klíčové kompetence, vzdělávací obsah v RVP PV, autoevaluace mateřské školy.
 - *rozvoj myšlení, citový vývoj, období vzdoru, význam batolecího období*
- 8. Školní vzdělávací program a třídní vzdělávací program pro PV, předškolní věk:**
pojem ŠVP, obsah ŠVP, integrované bloky, pojem TVP, příprava na výchovně vzdělávací činnost.
 - *obecná charakteristika, vývoj motoriky, kognitivní vývoj, znaky myšlení*
- 9. Přehled pedagogicko-psychologické diagnostiky dětí předškolního věku, citový a sociální vývoj v předškolním období:**
pojem diagnostika, předmět, cíl, metody, význam diagnostiky, portfolio.
 - *význam rodiny a mateřské školy pro psychický vývoj předškolního dítěte, vliv moderních technologií.*
- 10. Hra, hračka, školní zralost:**
význam, znaky, rozvojové účinky hry, rozdělení her, hra ve vývojových etapách člověka, hračka, funkce hračky, znaky hračky, požadavky na hračku, druhy hraček.
 - *roviny školní zralosti, projevy školní nezralosti.*

11. Pedagogika volného času, školní věk:

ekonomické, sociologické, sociálně-psychologické, politické, zdravotně-hygienické, pedagogické hledisko volného času.

- fáze školního věku, role školáka, jeho sociální kompetence.

12. Výchova mimo vyučování, požadavky na její realizaci, mladší školní věk:

pojem výchova mimo vyučování, funkce, nejvýznamnější zařízení pro výchovu mimo vyučování, požadavky na realizaci výchovy mimo vyučování, tři dimenze výchovy mimo vyučování, vztah mezi vychovatelem a vychovávaným.

- obecná charakteristika, somatický, kognitivní, citový a sociální vývoj.

13. Školní družina, starší školní věk:

základní informace o ŠD – historie, řád ŠD, dokumentace, funkce, písemná příprava do ŠD (rekreační, sebeobslužné, odpočinkové, zájmové, veřejně prospěšné činnosti a příprava na vyučování).

- obecná charakteristika, somatický, kognitivní, citový a sociální vývoj.

14. Sociální pedagogika, adolescence:

pojem sociální pedagogika, socializace, náročná období v socializaci, typologie prostředí, hlavní faktory podílející se na vzniku společensky nežádoucího chování, šikana.

- obecná charakteristika, kognitivní a citový vývoj, socializace.

15. Syndrom CAN, časná dospělost:

definice CAN, zanedbávané, týrané, zneužívané dítě, formy, projevy a následky, rizikové dospělí, rizikové děti, oznamovací povinnost, metody práce.

- obecná charakteristika, kognitivní a emoční vývoj, socializace, manželství.

16. Speciální pedagogika, střední dospělost:

klasifikace speciální pedagogiky, handicap, defekt, defektivita, socializace, poradenský systém, etopedie.

- obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace.

17. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, pozdní dospělost:

talentovaný, nadaný, handicapovaný, neúspěšný žák, integrace, možnosti vzdělávání žáků s MR, historie péče o osoby se zdravotním postižením.

- obecná charakteristika, somatický a kognitivní vývoj, emoční prožívání, socializace, aktivizace.

18. Vzdělávací systém ČR, vývojové krize:

struktura vzdělávacího systému, klasifikace ISCED, školský zákon 561/2004 – zásady a cíle vzdělávání, druhy škol, formy vzdělávání, školská zařízení.

- charakteristika, protektivní faktory, resilience.

19. Institucionální předškolní výchova v českých zemích, rané stáří:

vývoj předškolní výchovy v českých zemích, Opatrovna, Dětská zahrádka, první MŠ, reformní hnutí začátkem 20. stol., MŠ v poválečném období, alternativní programy v mateřských školách.

- etapy stáří, rané stáří – obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace, aktivizace.

20. Pedagogické osobnosti, pravé stáří, dlouhověkost:

J. A. Komenský, J. Bosco, J. F. Herbart, J. Dewey.

- obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace, aktivizace.

Zpracovaly v červnu 2023 Mgr. Simona Jakubíková, Mgr. Silvie Večeřová